



Του Απόστολου Α. Πισσέρη

Η χώρα ευρίσκεται σε διαρκή και συνεχώς επιδεινούμενη κρίση. Η σήψη έχει επεκταθεί παντού: έτσι το παραγωγικό αποτέλεσμα είναι αποκαρδιωτικά μικρό σε ποσότητα και χαμηλό σε ποιότητα σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας. Όπως ανέλυσα στα προηγούμενα άρθρα μου, η βασική αιτία αυτής της κατάντησης είναι το βαρύ πλήγμα κανονιστικού και κατασκευαστικού, κάτω από το οποίο αποσυντονίζεται η ανθρώπινη λειτουργία και εκμηδενίζεται η αποδοτικότητα της. Ένα βαρύ και αφόρητο θεσμικό πλαίσιο περιορίζει την ελευθερία κίνησης του κοινωνικού συστήματος και εγκλωβίζει το δημόσιο δυναμικό του. Σήμερα θέλω να συγκεριμενοποιήσω την ανάλυση με μικρά και μεγάλα παραδείγματα για να δαξώ την ενότητα της απογοήτευσης και ταυτοχρόνια τη μεθοδό διάλυσης της σύγκυψης που καλλιεργείται από το ηγετικό πολιτικό κατεστημένο και τα εξαρτηματικά του.

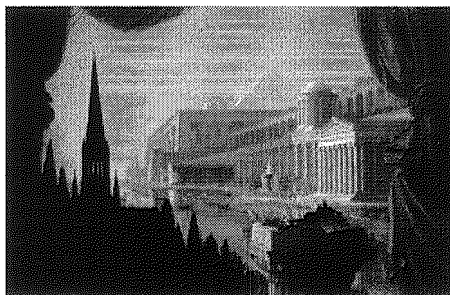
Χρειάζεται απορύθμιση των συστημάτων για να αυτορυθμισθούν. Την υγιή, ανταγωνιστική επιχειρηματική δραστηριότητα εμποδίζουν οι πέδες του κατεχνητισμού, και όχι η αποκάλυψη της σήψης που η ανελευθερία του συστήματος προκαλεί. Μόνο την νοσηρή επιχειρηματική δραστηριότητα, που εξαρτάται από τις διανομές ρόλων και πόρων εκ μέρους της πολιτικής εξουσίας, εμποδίζει η αποκάλυψη της πολιτικής διαπλοκής. Οι διάφοροι επίσημοι θεσμοί να πάνουν να είναι εξαρτηματικά της πολιτικής εξουσίας, αν θέλουν να κερδίσουν τη χαμένη αξιοπιστία τους.

"Κρίνε από τα φανερά μικρά τα μυστικά μεγάλα". Το κατεστημένο θέλει να καθορίσει ακόμη και το ποιο τραγούδι θα επιλεγεί για ένα διαγωνισμό σαν της Eurovision. Δεν θέλει να αναγνωρίσει την απόλυτη ανταγωνιστική διακρίση σε κανένα τομέα. Όπου είναι υποχρεωμένο να ακηνοθετήσει "αγώνες", θέλει ο τελικός "κρίτης" του κάθε αγώνα να είναι πάντα αυτό το ίδιο. Δέστε πόσο εύκολα είναι οδηγείται τώρα η δράση της πολιτικής εξουσίας πάνω στο τραπέζι του συστήματος, φέρ' απέναντί της, όπως αποκαλύφθηκε με την ευτυχώς αποτυχασία απορρόφηση της Αλφρα από την Εθνική. Έτσι εννοεί την "ελεγχόμενη ελευθερία αγοράς" (sic) το Νοελληνικό κατεστημένο: σαν τους διαγωνισμούς της Εθνικής ή της ΕΡΤ ή της Ολυμπιακής ή των Σκαρμαγκιά. Βεβαίως, όπου η όρε να είναι διεθνής, και μερικοί παίκτης είναι από το εξωτερικό, η οδηγία πραγματικότητα έρχεται να τιμωρήσει τους "κατάποτες". Γιατί πραγματικές αγώνες προήποθετα ελευθερία αγοράς, με την γενι-

Απίστευτος Αναχρονισμός της Πολιτικής Εξουσίας και των Οικονομικο-Πνευματικών Εξαρτηματικών της

ΤΟ ΗΓΕΤΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΟ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣΚΟΛΛΗΜΕΝΟ ΣΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΙΣΜΟΥ: ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΣΤΡΕΒΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

κότατη σημασία του όρου. Και σημαίνει επικράτηση των νόμων της αγοράς: ο αγώνας να κριθεί στην αρένα, όχι έξω από αυτή. Όπου αυτό δεν συμβαίνει και είναι αυτό γινώστω ακροαρίου, κανένας σοβαρός και αξιοπρεπής δεν υποσέχεται να αγωνισθεί. Η απορία λοιπόν τελικά είναι μάλλον πώς εδώ στο εσωτερικό άνθρωποι και οντότητες κατοικούμενες στον τομέα τους, μπαίνουν σε διαδικασίες "ψευδοαγώνων" του Νοελληνικού θεσμικού κατεστημένου. Το σπουδαίο όμως σημείο είναι αυτό: ένα κατεστημένο που θέλει να καθορίσει (χωρίς αναφορά σε σκληρές αξίες) ποιο τραγούδι θα συμπεριλάβει σε μια Ευρωπαϊκή διαγωνιστική, ή ποιο θα συμμετάσχουν σε ένα επιστημονικό συνέδριο και ποιος θα εκφωνήσει τον εναρκτήριο, σε τι κρηπίδα κατευθυντικής διαφοράς μπορεί η ορμή βέλτιστης αυτοκατάφασης ευρίσκει στη ρίζα κάθε υγιούς άνους. Ας υποθέσουμε ότι διαπιστώνουν όμως οι άλλες ομάδες ότι, λόγω εξωγενούς διαπλοκής, ο ελεγχόμενος ανταγωνισμός δεν έχει θέση στο σύστημα, το οποίο λειτουργεί με κανόνες παθαρίας και διανομής θέσεων, όχι ελευθερίας και αγωνιστικής κατάκτησης ρόλων. Πρώτον, εν τούτοις περίπτωση, είναι προφανώς απαραίτητο ο ρόλος της πολιτικής εξουσίας για να είναι δυνατό ένα τέτοιο κλειστό σύστημα διανομής: κανένα π.κ. κλειστό σύστημα δεν εδραϊνείται και συντηρείται χωρίς την κύρωση της πολιτικής εξουσίας. (Σημείωση: αν προκειμένου δεν έχει τόσο κλειστό είναι ένα σύστημα, αλλά ότι κάθε κλειστότητα σε μια κοινωνία στηρίζεται στην πολιτική εξουσία για να υπάρξει). Αλλά δεύτερον και σπουδαιότερο για το θέμα μας εδώ: γιατί λαβάνουν μέρος οι άλλες ομάδες σε ένα σύστημα προκαθορισμένο αποτελέσματος; Αφού στην πραγματικότητα ο αγώνας νίκης είναι για δυο ή τρεις, τους ίδιους πάντα, τι κάνουν οι άλλοι; Γιατί συμμετέχουν; Γιατί αποδέχονται το ρόλο του μόνιμου κομπάρσου, για να μην που του γελοιοποιού, με τις ιδιοτροπικές εκρήξεις τους όταν οι στραβώσεις γίνονται με πρόσχημα προκλητικό τρόπο, και τους αειποτε επακολουθούντες συμβιβασμούς και συμμορφώσεις τους προς τα ακίνητα κακώς κείμενα; Γιατί δεν κάνουν υπεύθυνους της δικής τους διαργάνωσης χωρίς τους δυο-τρεις διστακτικούς πρώτους, αν δεν μπορούν (και γιατί δεν μπορούν;) να υποκρέωνουν την απελευθέρωση του συστήματος ώστε να διεξάγονται πραγματικά ανοικτοί σε κάθε ενδεκόμενο αγώνες; Επειδή η πολιτική εξουσία της έχει οικονομικά υποκαταστή; Και γι' αυτό, αλλά όχι μόνο. Εκπαιθείτε λίγο! Και γιατί δεν ευρίσκει το υγιές χρέμα της αγωνιστικής μεγατοποίησης που θα εκδιώξει το νοσηρό χρέμα της πολιτικής εξάρτησης; (Ο νόμος του Gresham έχει περιορισμένη μόνο εφαρμογή, και αυτή στα νομίσματα). Επειδή το υγιές αυτό κεφάλαιο που θα αποτολμούσε μια τέτοια ουσιακή παρέμβαση στον ποδοσφαιρικό χώρο, θα επιμύριζε στην επιχειρηματικότητα του εκτός ποδο-



Thomas Cole: Το Όνειρο του Αρχιτέκτονα. 1840
Το όνειρο της πολιτικής εξουσίας για την Ελληνική πραγματικότητα: ένας τραγέλαφος μεγέθυνος

νίζαν τους μόνιμους κατοίκους της πρωτοκαθεδρίας. Ο ανταγωνισμός και η ορμή βέλτιστης αυτοκατάφασης ευρίσκει στη ρίζα κάθε υγιούς άνους. Ας υποθέσουμε ότι διαπιστώνουν όμως οι άλλες ομάδες ότι, λόγω εξωγενούς διαπλοκής, ο ελεγχόμενος ανταγωνισμός δεν έχει θέση στο σύστημα, το οποίο λειτουργεί με κανόνες παθαρίας και διανομής θέσεων, όχι ελευθερίας και αγωνιστικής κατάκτησης ρόλων. Πρώτον, εν τούτοις περίπτωση, είναι προφανώς απαραίτητο ο ρόλος της πολιτικής εξουσίας για να είναι δυνατό ένα τέτοιο κλειστό σύστημα διανομής: κανένα π.κ. κλειστό σύστημα δεν εδραϊνείται και συντηρείται χωρίς την κύρωση της πολιτικής εξουσίας. (Σημείωση: αν προκειμένου δεν έχει τόσο κλειστό είναι ένα σύστημα, αλλά ότι κάθε κλειστότητα σε μια κοινωνία στηρίζεται στην πολιτική εξουσία για να υπάρξει). Αλλά δεύτερον και σπουδαιότερο για το θέμα μας εδώ: γιατί λαβάνουν μέρος οι άλλες ομάδες σε ένα σύστημα προκαθορισμένο αποτελέσματος; Αφού στην πραγματικότητα ο αγώνας νίκης είναι για δυο ή τρεις, τους ίδιους πάντα, τι κάνουν οι άλλοι; Γιατί συμμετέχουν; Γιατί αποδέχονται το ρόλο του μόνιμου κομπάρσου, για να μην που του γελοιοποιού, με τις ιδιοτροπικές εκρήξεις τους όταν οι στραβώσεις γίνονται με πρόσχημα προκλητικό τρόπο, και τους αειποτε επακολουθούντες συμβιβασμούς και συμμορφώσεις τους προς τα ακίνητα κακώς κείμενα; Γιατί δεν κάνουν υπεύθυνους της δικής τους διαργάνωσης χωρίς τους δυο-τρεις διστακτικούς πρώτους, αν δεν μπορούν (και γιατί δεν μπορούν;) να υποκρέωνουν την απελευθέρωση του συστήματος ώστε να διεξάγονται πραγματικά ανοικτοί σε κάθε ενδεκόμενο αγώνες; Επειδή η πολιτική εξουσία της έχει οικονομικά υποκαταστή; Και γι' αυτό, αλλά όχι μόνο. Εκπαιθείτε λίγο! Και γιατί δεν ευρίσκει το υγιές χρέμα της αγωνιστικής μεγατοποίησης που θα εκδιώξει το νοσηρό χρέμα της πολιτικής εξάρτησης; (Ο νόμος του Gresham έχει περιορισμένη μόνο εφαρμογή, και αυτή στα νομίσματα). Επειδή το υγιές αυτό κεφάλαιο που θα αποτολμούσε μια τέτοια ουσιακή παρέμβαση στον ποδοσφαιρικό χώρο, θα επιμύριζε στην επιχειρηματικότητα του εκτός ποδο-

σφαίρου, λόγω της στενής διαπλοκής του συνολικού συστήματος της κοινωνίας.

Έτσι αποφασιστική σημασία το σημείο που φθάσαμε. Πρώτον γιατί αν αυτό συμβαίνει σε ένα αβλητικό σύστημα όπως το ποδοσφαίρο, πόσο πολύ περισσότερο συμβαίνουν στο κυρίως οικονομικό σύστημα της κοινωνίας, όπου τα διακυβευόμενα είναι μέγιστα. Δεύτερον γιατί αποκαλύπτεται ένας θεμελιώδης τρόπος κατευθυντικού ελέγχου της πραγματικής ανθρώπινης δραστηριότητας σε όλους τους τομείς της εκ μέρους της πολιτικής εξουσίας στη χώρα μας: όπου είναι αναχρονιστικό να τιμωρεί την αντιπαράσταση κλειστότητας της κατευθείαν στο σημείο τριβής, την τιμωρεί σε ένα άλλο σημείο: τιμωρεί εκεί για "παράβαση" του κώδικα του κατεστημένου εδώ. Και αυτός είναι ένας κύριος τρόπος με τον οποίο το πολιτικό κατεστημένο εξακολουθεί να ελέγχει και να κατευθύνει και εκεί ακόμη που είναι υποχρεωμένο λόγω παγκοσμιοποίησης να απελευθερώνει το σύστημα. Π.κ. με αφορμή τις πρόσφατες δημοσιογραφικές έρευνες, ότι μόνον ο Υπουργός Ίππου παρουσίαζε ως Υπουργός Προστασίας δητώντας το κόμμο απομυή. Όχι μόνο βραστάτα το δημόσιο φανερό, θέλοντας να κερδίσει. Αλλά από πολλές πλευρές ρητά απειλήθηκε (αυτό που συνέχεια κρυφά συμβαίνει) ότι θα τιμωρείται το ΜΜΕ για "παρεκτροπή" δημοσιογράφου. Η θα τιμωρείται ο επικριματίας ή ο φορέας του ΜΜΕ με άλλα δραστηριότητα του. Η θα γίνεται αλιεβρία: θα παίρνει ραδιοφωνική συχνότητα εναντι σωτικής "επιμημένης".

Το ηγετικό πολιτικό κατεστημένο της χώρας δεν εννοεί να απελευθερώσει πραγματικά τα συστήματα της κοινωνίας. Περιορίζεται να αποφύγει την ανάγκη των κορών με καπνοσούνη. Έτσι π.κ. στο θέμα των ιδιωτικοποιήσεων επικρατεί "κοινωνικοποίησης", "μετοχοποίησης", ελεγχόμενες μεταβίβασες (μάλιστα δωρεές) όπως στην Ολυμπιακή ή στην Σκαρμαγκιά, "συγκρατήματα" τύπου Εθνικής - Αλφρα. Ο πειστήριος κόλπος για να αποφυγεί η απλή ουσία. Και το ίδιο σε όλους τους τομείς δράσης. Π.κ. απελευθέρωση του εκπαιδευτικού συστήματος δεν είναι η υποτιθέμενη εκχώρηση κάποιου βαθμού αυτοπροσδιορισμού στο

Πανεπιστήμιο ή και στο σχολείο. Λέω υποτιθέμενη, γιατί τέτοιες εκχωρήσεις γίνονται πάντα αφού έχουν προηγουμένως εξασφαλισθεί οι άμεσοι και έμμεσοι όροι κατασκευαστικού ελέγχου της λειτουργίας του υπόψη συστήματος. Αλλά πέσαν αυτοί, ουσιαστική απελευθέρωση του εκπαιδευτικού συστήματος θα γίνει μόνο με την απόλυτη ελευθερία ανάπτυξης ανεξάρτητων ιδιωτικών φορέων εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα. Και πάλι, ουσιαστική απελευθέρωση υπάρχει όταν αυτή η ανάπτυξη δεν οδηγείται από βαρύ κανονιστικό πλαίσιο νομιμοποίησης πτυχίων, πρόσληψης διδακτικού προσωπικού, αποδοχών φοιτητών, συγκρότησης προγραμμάτων σπουδών κ.λπ.

Παντού το ηγετικό πολιτικό κατεστημένο δείχνει προσκολλημένο στο αναχρονιστικό μοντέλο κατευθυντικού κανονιστικού της δραστηριότητας, με αποτέλεσμα φυσικά την καταβύθιση της αποτελεσματικότητας του συστήματος, την οποία υποτιθέτει ότι θέλει να αναστρέψει με πρόσχημα κανονιστικού. Το άκρο αυτό μάλιστα της ανοησίας ακούσθηκε με ένα σχέδιο αναβάθμισης της ποιότητας των δελτίων ειδήσεων της τηλεόρασης που θα επείλανε ίδια ώρα έναρξης και διάρκειας των δελτίων αφενός, και απαγόρευση της διεξαγωγής δημοσκοπήσεων

Το παραμύθισμα της πολιτικής εξουσίας: ένα θεμελιώδες χαρακτηριστικό της δημοκρατικής πολιτείας, η κριτική και ο καταλογισμός συγκεκριμενοποιημένης πολιτικής ευθύνης, θεωρείται εκτροπή. Αυτή την εκτροπή χρειάζεται επειγόντως η κοινωνία.

Προτίμηση για αυτά τα δελτία αφ' ετέρου! Οι άνθρωποι έχουν απολέσει την επαφή με την πραγματικότητα: δεν ξέρουν ότι με τέτοιους κανόνες μπορεί ίσως να φθάσουν σε σοφότερα, αλλά όχι σε σοφότερα και αξιοπιστία. Ίσως να κάνουν καθωπευτική "ποιοτική φάνεια", αλλά ποτέ υψηλή ποιότητα.

Παρά τις βουλές όμως του ηγετικού, πολιτικού κατεστημένου, η κοινωνία απελευθερώνεται σιγά-σιγά από τις πέδες των αβυσσικών περιοριστικών συστημάτων κατευθυντικού κανονιστικού που της έχουν επιβάλει. Και το πολιτικό κατεστημένο αντιδρά με πανικό. Κάθε απόδοση ευθύνης προς αυτήν αποτελεί εκτροπή ή κίνδυνο εκτροπής, των δημοκρατικών θεσμών και του πολιτεύματος, μας λένε. Συγκρατώντας νομική, πολιτική, ηθική και μεταφυσική ευθύνη προσπαθούν να μας πείσουν ότι η πράξη να υπάρχουν κατηγορίες που να σταθούν σε δικαστήριο ή δεν θα πρέπει να γίνεται καμία κριτική στην πολιτική εξου-

- Ασφυκτικός έλεγχος πνίγει την ατομική πρωτοβουλία
- Οι αξιοί δεν συμμετέχουν σε σκέ αγώνες και στημένα παιχνίδια
- Η προστασία θάλπει σοβαρά την κοινωνία

σία για την απόλυτη, πολιτική ευθύνη της στη θεσμική διαλειτουργία της κοινωνίας. Η πολιτική κορυφή ζήτησε δημόσια από τη δημοσιογραφία, να αφήνει εκτός της έρευνάς της την πολιτική πλευρά της διαπλοκής: όχι ανάμειξη των πολιτικών. Η πολιτική εξουσία δρο ανάλογα: δεν αναγνωρίζει ποτέ θέματα πολιτικής ευθύνης. Όπου δε υπάρχει δική από τη δικαιοσύνη, αυτή δεν πρέπει να περιλαμβάνει πολιτικούς. Επίσημα εκφράζεται ότι η πολιτική ευθύνη δεν πρέπει να συγκεριμενοποιείται: θέλουν να είναι μια αοριστολογία.

Επιβάλλεται ο νόμος της αγέλης, ακόμη περισσότερο ο νόμος της συνωμοσίας: όλοι μαζί συννομοί. Μόνο όποιος υπό το βάρος της ενόχης δέκεται τάση να ξεφύγει από τη μάγνητα τιμωρείται, όχι για πολιτική του ευθύνη σε κάτι που έκανε ή δεν έκανε, αλλά γιατί αποστασιοποιείται από τη λογική της αγέλης και δίνει το "κακό" παράδειγμα καλώς την πίστα.

Το κακό είναι ότι το ηγετικό πολιτικό κατεστημένο έχει κατά κάποιο νοσηρό τρόπο δίκιο: το σύστημα της χώρας έχει δομηθεί βάσει της φρενής της απόλυτης διαπλοκής των πάντων με την πολιτική εξουσία υπό καθεστώς βαρέως κατευθυντικού κανονιστικού. Κάθε αμφισβήτηση της πολιτικής εξάρτησης και του θεσμικού βάρους της κοινωνίας είναι για το κατεστημένο πρόκληση εκτροπής. Γι' αυτό διαμαρτυρείται οποιαδήποτε κάρδια τώρα. Μόνο η "εκτροπή" αυτή την οποία βεβαίως θέλουμε τα άτομα γιατί μας συμφέρει, είναι εκτροπή από τον θεωρητικό μέτρο βισμού της φυσικής τάξης ενός ελεύθερου συστήματος. Και βέβαια το νοελληνικό ηγετικό πολιτικό κατεστημένο δεν το αποσκαλεί η καταβύθισή της απόδοσης της κοινωνίας με αυτό το ανελεύθερο σύστημα. Αλλά τις δημιουργικές δυνάμεις δεν τις αποσκαλεί; Οι όποις κερδίζουν περιορίζονται από τους στόχους της ζωής όταν η κοινωνία είναι σε όριστη κατάσταση και λειτουργεί υπό μέγιστη απόδοση.

Γι' αυτό λέω ότι, υπό τις περιστάσεις, η ευθύνη ιδιαιτέρως του υγιούς υψηλού οικονομικού δυναμικού για την ανόρθωση της χώρας είναι ιστορική. Και δεν εννοώ, βέβαια, την επίσημη "θεωρία" οργάνωσης του δημόσιου αυτού.

Υ.Γ.: Όταν έγραφα το άρθρο δεν είχε ξεσπάσει η κρίση στο Πολιτικό Ναυτικό.